

STRATEGIA JUDEȚEANĂ

**privind protecția și promovarea drepturilor copilului și protecția, integrarea și
incluziunea socială a persoanelor cu handicap**

2011 – 2013

CONSILIUL JUDEȚEAN HUNEDOARA
**DIRECTIA GENERALA DE ASISTENTA SOCIALA SI PROTECTIA
COPILULUI HUNEDOARA**
Deva, str. Iuliu Maniu, nr. 18; Telefon 0254-233.341, 0254-233.340; Fax
0254-234.384
E-mail: dgaspchd@easynet.ro

**STRATEGIA JUDEȚEANĂ privind
Protecția și promovarea drepturilor copilului și protecția, integrarea și incluziunea socială a
persoanelor cu handicap
2011 – 2013**

Introducere

Societatea românească se află în prezent într-o perioadă de profunde frământări economice și sociale, generată de o tranziție prelungită, județul nostru confruntându-se în linii mari cu aceleași probleme existente la nivel național.

Prezenta strategie se referă la implementarea drepturilor tuturor copiilor, a drepturilor persoanelor cu handicap, persoanelor vârstnice aflate în dificultate, vizând astfel întreaga problematică a asistenței sociale pe întreg teritoriul județului Hunedoara, în toate domeniile de interes: social, familial, educațional, de sănătate, etc.

Strategia subliniază rolul primordial al părinților și al familiei în creșterea, îngrijirea și educarea copiilor, în îngrijirea persoanelor cu handicap, a celor vârstnice și a celor aflate în nevoie. Eforturile societății trebuie îndreptate în direcția întăririi și susținerii familiei în asumarea responsabilităților față de categoriile susprecizate. Astfel, resursele pentru depășirea unor situații dificile trebuie căutate pe rând în familia extinsă, rețeaua socială a familiei (de exemplu: prieteni, vecini, persoane apropiate), profesioniștii care intervin la un moment dat în viața copilului/a persoanei cu handicap/a adultului aflat în impas (de exemplu: medic de familie, educator, preot), comunitatea, prin intervenția structurilor consultative, autoritatilor locale și serviciilor sociale primare, de prevenire și în ultimă instanță, în intervenția specializată.

Prin implementarea prezentei strategii se va asigura creșterea calității vieții copilului, a persoanei cu handicap, a adultului aflat în impas în județul Hunedoara, urmărindu-se ca toate serviciile, pentru categoriile de persoane menționate, din oricare din domeniile de interes pentru acestea, să respecte standardele minime naționale prevăzute prin reglementări legale, care vor fi verificate în mod periodic într-un sistem competent, coerent și unitar.

Prezenta Strategie subliniază importanța tuturor instituțiilor care, prin activitatea lor, au legatură cu persoanele vizate și care trebuie să conștientizeze faptul că sunt deopotrivă responsabile pentru protejarea intereselor și a drepturilor acestora. De exemplu responsabilitatea

implementării drepturilor copilului nu se poate limita la o singură instituție, ci fiecare din instituțiile statului trebuie să considere copilul o prioritate în orice demers pe care îl efectuează.

Prin derularea prezentei strategii se dorește armonizarea acțiunilor prevăzute în cadrul acesteia și în Planul Operațional, care face parte integrantă din prezenta strategie, cu Strategia Națională în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului (2008-2013) și Strategia Națională pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap 2006-2013, precum și cu alte strategii și planuri de acțiune prevăzute pentru aceeași perioadă.

Strategia Națională în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, cât și cea în domeniul persoanei cu handicap elaborată pentru această perioadă asigură un cadru coerent pentru intervenția instituțiilor responsabile și promovează colaborarea între aceste instituții, organizații neguvernamentale, profesioniști și beneficiari, realizarea unor parteneriate reale, viabile și eficiente.

Obiectivul general și principiile implementării strategiei

Obiectivul general al prezentei strategii îl reprezintă identificarea resurselor necesare, responsabilitatea factorilor relevanți și asigurarea unui parteneriat eficient în vederea asigurării de servicii sociale de calitate, adaptate nevoilor copiilor și persoanelor aflate în situație de risc, precum și promovarea drepturilor acestora.

Implementarea prezentei Strategii are la bază o serie de principii ce vizează atât acțiunile realizate pentru copii, cât și cele pentru adulți, principii ce trebuie respectate de toate instituțiile care participă la punerea în practică a acesteia.

În sfera acțiunilor pentru copii:

- 1. Promovarea și respectarea interesului superior al copilului:** - în toate acțiunile care îl privesc pe copil se va acționa în interesul superior al acestuia.
- 2. Universalitatea, nediscriminarea și egalitatea de șanse :** - asigurarea tuturor copiilor oportunități și drepturi egale.
- 3. Primordialitatea responsabilității părinților :** - părinții sunt primii responsabili pentru creșterea și îngrijirea copiilor.
- 4. Promovarea parteneriatului :** - participarea tuturor factorilor care acționează direct sau indirect în domeniu.
- 5. Asigurarea transparenței, participării și consultării :** - participare și consultare în mod transparent și consecvent a tuturor actorilor sociali relevanți.
- 6. Asigurarea stabilității, continuității și complementărității :** - serviciile oferite trebuie să fie disponibile în orice moment al vieții copilului / adultului și să acopere diversitatea nevoilor sale.

În sfera acțiunilor pentru adulți :

- 1. Respectarea drepturilor și a demnității persoanelor cu handicap** – persoanele cu handicap, membri ai comunității, își pot exercita efectiv și se bucură de toate drepturile civile, politice, sociale, economice și culturale.
- 2. Prevenirea și combaterea discriminării și egalizarea șanselor :** - serviciile, activitățile, informațiile, comunicarea și documentarea sunt disponibile tuturor persoanelor, indiferent de naționalitate, religie, etnie, categorie socială, gen, orientare sexuală, etc.
- 3. Responsabilizarea comunității și solidaritatea socială :** - comunitatea participă la sprijinirea persoanelor care nu își pot asigura nevoile sociale.

4. Adaptarea societății la persoanele cu handicap : - în sensul facilitării integrării socio-profesionale a acestora.

5. Interesul persoanei cu handicap : - deciziile și măsurile sunt luate numai în interesul acestor persoane.

6. Abordare integrată, intervenție intersectorială și interdisciplinară : - colaborarea tuturor factorilor responsabili pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap.

Grupurile țintă ale Strategiei

Grupul țintă – copiii

Această strategie vizează toți copiii de pe teritoriul județului Hunedoara, precum și copiii aflați în străinătate, copiii fără cetățenie, copiii refugiați și copiii străini aflați pe teritoriul județului în situații de urgență. Prezenta strategie urmărește monitorizarea și promovarea drepturilor copiilor, conștientizarea primordialității acestora în toate acțiunile, reglementează aspecte care țin de drepturile copiilor în general, dar și de egalizarea șanselor pentru grupuri vulnerabile de copii și tineri.

- *Copiii aflați în situația de risc de separare de părinți* - din acest grup fac parte copiii din familii aflate în situații de criză (de ex: lipsa unei locuințe, pierderea veniturilor familiei pentru care modalitatea de intervenție trebuie să fie rapidă, calamități naturale)

- *Copii separați de părinți* - sunt copiii aflați pe o perioadă de timp în plasament la o persoană/ familie, la asistent maternal sau într-un serviciu rezidențial, pentru care planul individualizat de protecție trebuie să aibă drept finalitate o soluție cu caracter permanent: reintegrarea în familie, adopția națională sau integrarea socio-profesională. Din aceasta categorie mai fac parte și copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate, pentru unii dintre ei situația separării de părinți este cu atât mai gravă dacă sunt lăsați în grija unor membri ai familiei extinse sau a unor cunoștințe de familie, nenominalizate ca reprezentanți legali ai copiilor, fapt care conduce la imposibilitatea pentru acești copii de a beneficia de drepturile care li se cuvin, potrivit legii, sau la intrarea lor, ca unica alternativă, în sistemul de protecție specială.

- *Copiii părăsiți în unități sanitare* - copiii nou născuți sănătoși sau cu diverse dizabilități, copii de diferite vârste, părăsiți în diferite unități sanitare, pentru care se poate dispune plasamentul în regim de urgență când starea de sănătate a acestora o permite. La înlocuirea măsurii de protecție în regim de urgență, cu măsura plasamentului se va avea în vedere cu prioritate plasamentul copilului în familia extinsă, în rețeaua socială a familie, iar dacă nu este posibil, plasamentul acestuia în asistență maternală.

- *Tinerii beneficiari ai unei măsuri de protecție.* Tânărul care a dobândit capacitate deplină de exercițiu și a beneficiat de o măsură de protecție specială, dar care nu își continuă studiile și nu are posibilitatea revenirii în propria familie, fiind confruntat cu riscul excluderii sociale, beneficiază, la cerere, pe o perioadă de până la 2 ani, de protecție specială, în scopul facilitării integrării sale sociale. De asemenea pot beneficia de protecție specială tinerii aflați în sistem, care își continuă studiile într-o formă de învățământ de zi, până la vârsta de 26 de ani. Pentru acești tineri se asigură servicii de dezvoltare a deprinderilor de viață independentă în centre, participarea la programe de calificare profesională, sprijin în găsirea unui loc de muncă și în continuarea studiilor universitare.

- *Copiii abuzați, neglijați sau supuși exploatării.* Abuzul, neglijarea și exploatarea sunt forme de rele tratamente produse de către părinți sau orice altă persoană aflată în poziție de răspundere, putere sau în relație de încredere cu copilul, care produc vătămare actuală sau potențială asupra sănătății acestuia și îi pun în pericol viața, dezvoltarea și demnitatea. În aceasta categorie sunt incluși și copiii traficați, exploatați prin muncă, exploatați sexual în scopuri

comerciale, copiii expuși migrației ilegale, copiii neacompaniați aflați pe teritoriul altor state, copiii repatriați, copiii refugiați.

- *Copiii străzii*. Sunt copiii care trăiesc și/ sau muncesc în stradă, împreună sau nu cu familia lor, respectiv : a) *copiii străzii* : cei care trăiesc permanent în stradă și nu întrețin nici un fel de legături cu familia

b) *copii în stradă* : cei care se află circumstanțial în stradă și care păstrează legături ocazionale cu familia

c) *copii pe stradă* : cei care se află permanent pe stradă, trimiși de familie pentru a câștiga bani prin diverse munci, cerșit sau mici furturi.

- *Copiii delincvenți (copiii în conflict cu legea)*. Sunt copiii care au săvârșit o faptă penală dar nu răspund penal și cei care răspund penal. Copiii care nu răspund penal sunt cei care nu au împlinit vârsta de 14 ani și cei cu vârsta între 14 și 16 ani dacă se dovedește că au săvârșit fapta fără discernământ; copiii care răspund penal sunt cei care au vârsta între 14 și 16 ani dacă se dovedește că au săvârșit fapta cu discernământ și cei care au vârsta cuprinsă între 16-18 ani.

- *Copiii cu tulburări de comportament*. În contextul actual, acest grup de copii este expus riscului de a fi separați de familie și uneori de a fi integrați în învățământul special din cauza lipsei de servicii adecvate în toate cele trei sisteme cu care aceștia interferează, respectiv sănătate, educație și protecția copilului. Prezenta strategie are în vedere și ameliorarea în fapt a situației reale a acestei categorii de copii.

- *Copiii cu dizabilități, infectați HIV/bolnavi SIDA și boli cronice grave*- sunt copiii încadrați într-un grad de handicap, copiii din învățământul special și cei integrați în învățământul de masă, copiii infectați HIV sau bolnavi SIDA, precum și cei cu boli cronice grave (de exemplu cancer).

- *Copiii aparținând minorităților etnice*. Din cadrul acestui grup, se acordă o atenție sporită copiilor din comunitatea roma.

Strategia se adresează și părinților, atât în calitate de beneficiari direcți ai serviciilor sociale, alături de copii, cât și în calitate de actor implicat în viața copilului prin creșterea responsabilizării lor în îngrijirea și educarea propriilor copii. Totodată, Strategia are în vedere profesioniștii care interacționează cu copiii, precum și comunitatea locală.

Misiunea strategiei județene este aceea de a monitoriza și promova și drepturile persoanelor adulte cu handicap, egalitatea de șanse în toate domeniile de interes și îmbunătățirea calității vieții personale.

Grupul țintă- adulți

- *Persoanele adulte* – persoanele adulte care se află în situații de risc de marginalizare socială, cele fără locuință sau care suferă de anumite boli grave, fiind în imposibilitatea de a se îngriji singuri și nu au suport din partea familiei sau a comunității locale.

- *Persoanele adulte cu handicap* - persoanele care au fost încadrate într-un grad de handicap, indiferent dacă sunt instituționalizate sau sunt în familie.

- *Victimele violenței în familie* – persoane adulte a căror viața le este pusă în pericol în familie, din cauza violenței unuia dintre parteneri sau a altui membru din familie.

- *Persoanele vârstnice* – persoane adulte care se află în risc de marginalizare, aflându-se în imposibilitatea de a se îngriji singuri, fără suport din partea familiei.

Instituțiile care participă la implementarea strategiei

Cu toate că prezenta strategie este elaborată de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara, singură această instituție nu poate realiza obiectivele propuse, ci doar conlucrând și cu alte instituții. De exemplu, promovarea și respectarea drepturilor copiilor și a drepturilor omului, trebuie să fie în atenția tuturor instituțiilor care lucrează cu și pentru copii / cetățeni.

De aceea, obiectivele prezentei strategii pot fi atinse doar prin aportul tuturor instituțiilor și factorilor responsabili pentru protejarea intereselor și drepturilor copiilor și a oamenilor în general.

Consiliul Județean are în acest sens următoarele atribuții:

- aprobă înființarea D.G.A.S.P.C.;
- aprobă regulamentul de organizare și funcționare al direcției;
- aprobă strategia județeană în domeniu;
- aprobă finanțarea/ cofinanțarea instituțiilor publice de asistență socială.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara este instituție publică cu personalitate juridică, înființată în subordinea Consiliului Județean Hunedoara.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara are rolul de a asigura la nivel județean, aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și oricăror persoane aflate în nevoie. Conducerea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara se asigură de directorul general și de colegiul director.

Finanțarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara se asigură din bugetul județului Hunedoara.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara îndeplinește următoarele funcții:

- a) *de strategie*, prin care asigură elaborarea strategiei de asistență socială, a planului de asistență socială pentru prevenirea și combaterea marginalizării sociale, precum și a programelor de acțiune antisărăcie, pe care le supune spre aprobare consiliului județean;
- b) *de coordonare* a activităților de asistență socială și protecție a copilului la nivelul județului;
- c) *de administrare* a fondurilor pe care le are la dispoziție;
- d) *de colaborare* cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și instituțiilor care au responsabilități în domeniul asistenței sociale, cu serviciile publice locale de asistență socială, precum și cu reprezentanții societății civile care desfășoară activități în domeniu;
- e) *de execuție*, prin asigurarea mijloacelor umane, materiale și financiare necesare pentru implementarea strategiilor cu privire la acțiunile antisărăcie, prevenirea și combaterea marginalizării sociale, precum și pentru soluționarea urgențelor sociale individuale și colective la nivelul județului;
- f) *de reprezentare* a consiliului județean, pe plan intern și extern, în domeniul asistenței sociale și protecției copilului.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) în domeniul protecției persoanei adulte:

1. completează evaluarea situației socio-economice a persoanei adulte aflate în nevoie, a nevoilor și resurselor acesteia. Asigură furnizarea de informații și servicii adecvate în vederea refacerii și dezvoltării capacităților individuale și ale celor familiale necesare pentru a depăși cu forțe proprii situațiile de dificultate, după epuizarea măsurilor prevăzute în planul individualizat privind măsurile de asistență socială;

2. acordă persoanei adulte asistență și sprijin pentru exercitarea dreptului sau la exprimarea liberă a opiniei;

3. depune diligențe pentru clarificarea situației juridice a persoanei adulte aflată în nevoie, inclusiv pentru înregistrarea tardivă a nașterii acesteia;
4. verifică și reevaluează trimestrial și ori de câte ori este cazul modul de îngrijire a persoanei adulte în nevoie pentru care s-a instituit o măsură de asistență socială într-o instituție, în vederea menținerii, modificării sau revocării măsurii stabilite;
5. asigură măsurile necesare pentru protecția în regim de urgență a persoanei adulte aflate în nevoie, inclusiv prin organizarea și asigurarea funcționării în structura proprie a unor centre specializate;
6. depune diligențele necesare pentru reabilitarea persoanei adulte conform planului individualizat privind măsurile de asistență socială;
7. îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege;

b) în domeniul protecției drepturilor copilului:

1. întocmește raportul de evaluare inițială a copilului și familiei acestuia și propune stabilirea unei măsuri de protecție specială;
2. monitorizează trimestrial activitățile de aplicare a hotărârilor de instituire a măsurilor de protecție specială a copilului;
3. identifică și evaluează familiile sau persoanele care pot lua în plasament copilul;
4. monitorizează familiile și persoanele care au primit în plasament copii, pe toată durata acestei măsuri;
5. identifică, evaluează și pregătește persoane care pot deveni asistenți maternali profesioniști, în condițiile legii; încheie contracte individuale de muncă și asigură formarea continuă de asistenți maternali profesioniști atestați; evaluează și monitorizează activitatea acestora;
6. acordă asistență și sprijin părinților copilului separat de familie, în vederea reintegrării în mediul său familial;
7. reevaluează, cel puțin o dată la 3 luni și ori de câte ori este cazul, împrejurările care au stat la baza stabilirii măsurilor de protecție specială și propune, după caz, menținerea, modificarea sau încetarea acestora;
8. îndeplinește demersurile vizând deschiderea procedurii adopției interne pentru copiii aflați în evidența sa;
9. identifica familiile sau persoanele cu domiciliul în România care doresc să adopte copii; evaluează condițiile materiale și garanțiile morale pe care acestea le prezintă și eliberează atestatul de familie sau de persoana aptă să adopte copii;
10. monitorizează evoluția copiilor adoptați, precum și relațiile dintre aceștia și părinții lor adoptivi; sprijină părinții adoptivi ai copilului în îndeplinirea obligației de a-l informa pe acesta ca este adoptat, de îndată ce vârsta și gradul de maturitate ale copilului o permit;
11. îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege;

c) alte atribuții:

1. asigură măsurile necesare pentru realizarea activităților de prevenire și combatere a violenței în familie, precum și pentru acordarea serviciilor destinate victimelor violenței în familie și agresorilor familiari;
2. monitorizează cazurile de violență în familie din unitatea administrativ-teritorială în care funcționează;
3. coordonează și sprijină activitatea autorităților administrației publice locale din județ în domeniul asistenței sociale și protecției copilului;
4. coordonează metodologic activitatea de prevenire a separării copilului de părinții săi, precum și cea de admitere a adultului în instituții sau servicii, desfășurate la nivelul serviciilor publice de asistență socială;
5. acordă asistență tehnică necesară pentru crearea și formarea structurilor comunitare consultative ca formă de sprijin în activitatea de asistență socială și protecția copilului;

6. evaluează și pregătește persoane, care pot deveni asistenți personali ai persoanei cu handicap, și supraveghează activitatea acestor asistenți;
7. colaborează cu organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități în domeniul asistenței sociale și protecției copilului sau cu agenți economici prin încheierea de convenții de colaborare cu acestia;
8. dezvoltă parteneriate și colaborează cu organizații neguvernamentale și cu alți reprezentanți ai societății civile în vederea acordării și diversificării serviciilor sociale și a serviciilor pentru protecția copilului, în funcție de nevoile comunității locale;
9. colaborează pe bază de protocoale sau convenții cu celelalte direcții generale, precum și cu alte instituții publice din unitatea administrativ-teritorială, în vederea îndeplinirii atribuțiilor ce îi revin, conform legii;
10. asigură la cerere consultanță de specialitate gratuită privind acordarea serviciilor, măsurilor și prestațiilor de asistență socială și protecția copilului; colaborează cu alte instituții responsabile pentru a facilita accesul persoanelor la aceste drepturi;
11. propune consiliului județean, înființarea, respectiv cofinanțarea instituțiilor publice de asistență socială, precum și a serviciilor pentru protecția copilului;
12. prezintă anual sau la solicitarea consiliului județean, rapoarte de evaluare a activităților desfășurate;
13. asigură acordarea și plata drepturilor convenite, potrivit legii, persoanelor cu handicap;
14. sprijină și dezvoltă un sistem de informare și de consultanță accesibil persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap și oricăror persoane aflate în nevoie, precum și familiilor acestora, în vederea exercitării tuturor drepturilor prevăzute de actele normative în vigoare;
15. acționează pentru promovarea alternativelor de tip familial la protecția instituționalizată a persoanelor în nevoie inclusiv îngrijirea la domiciliu;
16. organizează activitatea de selectare și angajare a personalului din aparatul propriu și instituțiile /serviciile din subordine, de evaluare periodică și de formare continuă a acestuia;
17. asigură serviciile administrative și de secretariat ale comisiei pentru protecția copilului, respectiv ale comisiei de expertiză medicală a persoanelor adulte cu handicap;
18. îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în acte normative sau stabilite prin hotărâri ale consiliului județean.

Comisia pentru protecția copilului: - este organul de specialitate al Consiliului Județean cu activitate decizională în materia protecției și promovării drepturilor copilului.

Comisia de evaluare a persoanelor cu handicap pentru adulți: - este organ de specialitate al Consiliului Județean care desfășoară activitate decizională în domeniul încadrării persoanei adulte în grad de handicap, respectiv în domeniul promovării drepturilor acestor persoane.

Autoritățile administrației publice locale: - au obligația să garanteze și să promoveze respectarea drepturilor copiilor din unitățile administrative- teritoriale, asigurând prevenirea separării copilului de părinții săi prin organizarea și furnizarea serviciilor sociale primare.

Organismele neguvernamentale: - fundații sau asociații acreditate în condițiile legii, pot înființa, organiza și dezvolta servicii de prevenire a separării copilului de familia sa și servicii pentru protecția specială a copilului, precum și servicii primare sau specializate pentru persoane adulte. Acestea vin în sprijinul serviciilor înființate la nivel județean și completează lipsurile sistemului de asistență socială administrat de stat.

Agentia Județeană pentru Prestații Sociale: - asigură în teritoriu aplicarea unitară a legislației muncii, solidarității sociale, protecției sociale și familiei, administrează bugetul pentru plata prestațiilor sociale și bugetul pentru implementarea programelor de finanțare în domeniul

asistenței sociale; stabilește dreptul la prestații sociale și verifică îndeplinirea condițiilor de eligibilitate pentru acordarea prestațiilor sociale.

Inspectia socială: - are în vedere promovarea unui sistem de inspecție calitativ, performant și eficient a prestațiilor și serviciilor sociale, capabil să asigure respectarea drepturilor sociale ale persoanelor sau grupurilor aflate în situații de dificultate sau risc de excluziune socială.

Inspectoratul Scolar Judetean : - prin unitățile de învățământ participă la prevenirea abandonului scolar, comportamentului deviant, abuzului și violenței familiale.

Inspectoratul Judetean al Politiei: - identifică cazurile de violență domestică, delicvență juvenilă, vagabondaj, dependență de droguri sau alcool, etc. și sprijină instituțiile de asistență socială în soluționarea acestor cazuri.

Agentia Judeteana pentru Ocuparea Fortei de Muncă : - sprijină instituțiile de asistență socială în orientarea și integrarea profesională a persoanelor neocupate (tineri, șomeri, persoane cu handicap).

Casa Judeteana de Pensii: - asigură plata drepturilor de asigurări sociale individuale, realizează activitatea de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă.

Autoritatea de Sănătate Publică : - prin unitățile medicale asigură respectarea dreptului la sănătate și prevenirea abandonului copiilor în secțiile non-născut sau pediatrie.

Contextul elaborării Strategiei

Județul Hunedoara este situat în partea central-vestică a României, având o suprafață de 7.062,67 km², adică aproximativ 3% din teritoriul României. Județul se învecinează la nord și nord-vest cu județul Arad, la vest cu județul Timiș, la sud-vest cu județul Caraș-Severin, la sud cu județul Gorj, la sud-est cu județul Vâlcea, la est și nord – est cu județul Alba.

Relieful județului Hunedoara este unul preponderent muntos, munții ocupând circa 68% din suprafața totală a județului; o altă treaptă de relief o reprezintă depresiunile intramontane (Depresiunea Petrosani, Depresiunea Hațeg, Depresiunea Brad) și culoare de văi (Culoarul Strei-Cerna, Culoarul Orăștie, Defileul Mureșului între Deva și Zam); clima județului este continental temperată de tranziție, umedă și răcoroasă la altitudini ridicate.

Resursele naturale cele mai importante sunt: zăcămintele de cărbuni, minereuri feroase și neferoase complexe, materiale de construcții (ex: calcar, gips, marmură), ape minerale și termale și resurse forestiere.

Județul Hunedoara este județul cu potentialul turistic cel mai ridicat din regiune, printre obiectivele naturale de importanță putându-se enumera: rezervații naturale și științifice, monumente ale naturii, două parcuri naționale (Parcul Național Retezat și Parcul Național Defileul Jiului), două parcuri naturale (Parcul natural Grădiștea Muncelului și Geoparcul Dinozaurilor – Țara Hațegului), izvoare minerale și termale exploatate în stațiunile balneoclimaterice Geoagiu-Bai și Vața de Jos, stațiuni montane precum Straja și Parâng. Obiectivele patrimoniului istoric, cultural și religios sunt numeroase și diverse și cuprind castre, drumuri, băi și așezări romane (Colonia Ulpia Traiana Sarmizegetusa), muzee (Muzeul Aurului din Brad).

Populația totală a județului Hunedoara la 1 iulie 2010 era de 461.450, din care copii 78.403 (0-18 ani) și adulți 383.047 (18 ani – 85 ani și peste). Piața forței de muncă a înregistrat în octombrie 2010 un număr de 110.468 persoane, față de aceeași perioadă a anului 2009, când se

înregistrau un număr de 120.856, însemnând o scădere semnificativă de 10.388 a efectivului de salariați în cadrul județului.

Județul se remarcă printr-un grad ridicat de urbanizare, la 1 iulie 2010 erau în evidențele statistice un număr de 354.074 de persoane, față de mediul rural, unde se găsesc un număr de 107.376 persoane, ca urmare a industrializării forțate și a numărului mare de localități urbane. În județul Hunedoara există 14 orașe și municipii: un municipiu reședință de județ - Deva; șase municipii - Brad, Hunedoara, Petroșani, Lupeni, Oraștie, Vulcan și șapte orașe - Aninoasa, Călan, Geoagiu, Hațeg, Petrila, Simeria, Uricani.

Datorită situației economice pe care o traversează țara noastră, câștigul salarial mediu net în octombrie 2010 a fost de 1.108 lei/ persoană, mai mic decât în octombrie 2009, când s-a înregistrat 1.249 lei/ persoană. Cele mai afectate zone din punct de vedere economic, sunt: Valea Jiului, Călan, Hunedoara.

Criza economică se face resimțită și în județul Hunedoara, afectând în special familiile cu venituri mici sau fără venituri, familiile cu număr mare de copii, etc. Efectele evidente ale crizei sunt reprezentate de deteriorarea nivelului de trai și sporirea incertitudinii și instabilității, punând astfel în evidență o serie de probleme la nivelul familiilor și instituțiilor.

Prioritatea absolută a programului de guvernare 2010 - 2012 o reprezintă continuarea reformei în toate domeniile. Pentru a fi considerate eficiente reformele în domeniul protecției copilului și în domeniul protecției persoanelor adulte, acestea trebuie să meargă mână în mână cu reformele din educație, sănătate.

Situația sistemului de protecție a copilului și adultului aflat în dificultate în județul Hunedoara

1) Descrierea sistemului de protecție a copilului și adultului aflat în dificultate:

Sistemul de asistență socială din orice țară trebuie abordat prin raportare la câteva repere esențiale: structura administrativă statală, sistemul de guvernare, rolul statului în rezolvarea problemelor privind protecția copilului aflat în dificultate, prevenirea și intervenția în situații de criză - exercitat prin structurile sale teritoriale și instituționale - precum și rolul organismelor neguvernamentale.

Modul în care aceste aspecte își găsesc reflectarea în fiecare țară tine de o multitudine de factori, începând cu experiența istorică, tradiția și nu în ultimul rând o anumită specificitate psiho-socială.

Așa se face că guvernările postdecembriste au avut ca priorități sociale rezolvarea problemei pensionarilor și a șomerilor - probleme reale, urgente, generate de regresul economic prin care trecea țara noastră și care cereau o rezolvare urgentă pentru mii de oameni nevoiți să-și părăsească locurile de muncă. Sunt rațiuni pentru care problematica copilului care are nevoie de protecție a fost amânată, deși situația familiei și a copilului se află într-o continuă depreciere față de cerințele unei vieți normale sau decente, ca și problema instituțiilor de ocrotire a minorilor.

Procesul de schimbare în sistemul de protecție a copilului trebuia început printr-o reformă legislativă, anul de referință în acest sens fiind 1997 când Guvernul României a pus bazele noului sistem legislativ, lansându-se astfel programul de reforma în serviciile de protecție a copilului, prevenirea abandonului și instituționalizării.

Această reformă a vizat descentralizarea activității pentru protecția copilului, la nivel județean, dezvoltarea serviciilor alternative de protecție a copilului, precum și înființarea în subordinea consiliilor județene, a serviciilor publice specializate pentru protecția copilului, respectiv **Direcțiile Județene pentru Protecția Copilului**.

Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului Hunedoara s-a înființat ca instituție publică de interes județean aflată în subordinea Consiliului Județean Hunedoara, în baza Hotărârii Nr. 27/21.08.1997.

Direcțiile pentru Protecția Drepturilor Copilului au adus o nouă optică în privința intervenției și protecției copilului. Astfel accentul se mută spre integrarea și reintegrarea copilului în familie, oferirea unor condiții cât mai apropiate de cele familiale prin proiecte și acțiuni de transformare sau închidere a centrelor de tip vechi și deschiderea unor locuințe familiale (case de tip familial, apartamente de tip familial) sau prin reorganizarea centrelor pe module de tip familial. Această măsură va avea rolul de a asigura o mai bună integrare socială, familială și profesională a copiilor, la ieșirea lor din sistemul de protecție socială.

Rațiunea și scopul înființării acestui serviciu public a fost acela de a reforma, într-un timp cât mai scurt, întreg sistemul de instituții destinate protecției copilului aflat în dificultate sau cu nevoi speciale de învățământ și recuperare, în sensul deschiderii lui către societate, integrării în comunitate și apropierii copilului de familie.

Ultima transformare majoră suferită la nivel de organizare instituțională a avut loc odată cu apariția Legii 272/2004. Aceasta lege a stabilit două aspecte fundamentale în sistemul de asistență socială:

- S-a creat un cadru legal unitar privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
- S-a înființat Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului prin reorganizarea:

- Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului Hunedoara și a
- Direcției Județene de Asistență Socială Hunedoara.

Intrarea în vigoare a acestei legi a constituit totodată actul de naștere al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara, înființată în baza Hotărârii Consiliului Județean Hunedoara Nr. 129 din 2004.

D.G.A.S.P.C. Hunedoara asigură la nivel județean aplicarea legislației, a politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap și a oricăror persoane aflate în nevoie.

Trebuie specificat ca sistemul de protecție a copilului este într-o mișcare permanentă, capacitatea de a face față problemelor nou apărute fiind de fapt proba cea mai severă pe care o are de trecut. Flexibilitatea, elasticitatea, adaptabilitatea sunt cele care-i conferă stabilitate.

Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu handicap a început în anul 2005 prin restructurarea instituțiilor de tip vechi și înființarea de servicii alternative.

Pentru realizarea reformei în sistemul de asistență socială, țara noastră a beneficiat atât de fonduri interne (fonduri venite de la Guvernul României, Programele de Interes Național), cât și de un important suport extern, prin ajutorul Băncii Mondiale sau al Uniunii Europene (fonduri Phare).

2) Numărul copiilor aflați în sistemul de îngrijire în decembrie 2010, comparativ cu decembrie 2009

Nr.	Denumire serviciu oferit	Numar copii 31.12.2009	Numar copii 31.12.2010
1.	in ingrijire de tip rezidențial		
	- in centre de plasament D.G.A.S.P.C.	134	185
	- in apartamente de tip familial	44	40
	- centre de primire in regim de urgenta	15	11
	- centre maternale	7	3
	- case de tip familial	109	39
2.	in sistem privat OPA		
	- in servicii de tip rezidential	202	193
	- la asistenti maternali angajati	42	42
3.	in servicii alternative		
	- plasament /incredintare la asistenti maternali/rude/familii/ tutele	1118	1079
	- centre de ingrijire de zi	92	127

4.	copii cu dizabilitati din judet		
	- cu certificat de orientare scolara	748	627
	- cu grad de handicap usor	42	38
	- cu grad de handicap mediu	587	565
	- cu grad de handicap grav	614	598
	- cu grad de handicap accentuat	311	310
5.	copii ai caror parinti sunt plecati la munca in strainatate	2308	2860
6.	copii care au savarsit o fapta penala si nu raspund penal	113	95

3) PREZENTAREA SERVICIILOR aflate în subordinea D.G.A.S.P.C. Hunedoara

Nr. Crt.	Denumire serviciu	Servicii oferite
SERVICII PENTRU COPII		
	Rețeaua serviciilor de tip familial Deva	serviciu rezidențial organizat pe model familial, care furnizează și asigură accesul copiilor aflați în dificultate, pe o perioadă determinată gazduire, îngrijire, educație și pregătire în vederea reintegrării sau integrării familiale și socio-profesionale
	Rețeaua serviciilor de tip familial Valea Jiului	
	Centrul de plasament Hațeg Centrul de plasament Brad Centrul de plasament Lupeni	găzduire și protecție în sistem modulat; asistență medicală generală și de specialitate; dezvoltarea deprinderilor de viață independentă : îngrijire și întreținere zilnică într-un mod de viață cât mai apropiat celui familial; consiliere și sprijin educațional și vocațional; menținerea legăturilor cu părinții, familia lărgită și alte persoane importante sau apropiate de copil; activități civice, educative și de petrecere a timpului liber.
	Centrul de orientare, supraveghere, sprijin a reintegrării sociale pentru copil CUORE Petrosani	îngrijire în regim rezidențial pentru copilul care a săvârșit fapte penale și nu răspunde penal; îndrumare și asistență educațională; îngrijire și asistență medicală; consiliere și reprezentare juridică; evaluare și consiliere psihocomportamentală, psihoterapie individuală și de grup
	Centrul de primire în regim de urgență Deva	primire și găzduire pe o perioadă determinată, asistență medicală, intervenție personalizată, consiliere și psihoterapie, activități de socializare și recreere, activități educaționale, informative
	Case familiale Hunedoara Centrul de plasament Orastie	serviciul rezidențial organizat pe model familial, care furnizează și asigură accesul copiilor aflați în dificultate, pe o perioadă determinată, gazduire, educație și pregătire în vederea reintegrării sau integrării familiale și socio-profesionale.

	Centrul de plasament pentru copilul cu handicap Hunedoara Centrul de plasament pentru copilul cu handicap Vulcan Casa familiala pentru copii cu dizabilitati Hunedoara	gazduire si protectie in sistem modulat; servicii de ingrijire si asistenta medicala generala si de specialitate; masaj terapeutic, kinetoterapie, logopedie; psihoterapie individuala sau/ și de grup, suport psihopedagogic; stimularea psihosenzorială și motorie; asigurarea hranei și securității; activități de dezvoltare a deprinderilor de viață independentă; activități civice, educative și de petrecere a timpului liber, menținerea legăturilor cu părinții, familia lărgită și alte persoane importante sau apropiate de copil
	Centrul specializat pentru copii cu dizabilități Hunedoara	găzduire și protecție copilului cu dizabilități 0 – 2 ani, asistență medicală de specialitate, servicii de asistență socială
	Centrul maternal Hunedoara	asistență și protecție cuplului mama – copil până la depășirea situației care a generat criza familială
	Centrul de zi Deva Centrul de prevenire impotriva abuzului, neglijenta Orăștie	servicii de prevenire a abandonul și instituționalizarea copiilor, prin asigurarea pe timpul zilei a unor activități de îngrijire, educație, recreere- socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, orientare școlară și profesională pentru copii, cât și activități de sprijin, consiliere, educare pentru părinți sau reprezentanții legali.
	Servicii de recuperare pentru copii și adulți cu handicap Deva, Centrul de recuperare pentru copii cu dizabilități Hunedoara	Programe de recuperare individuale și de grup, evaluare pluridisciplinară, kinetoterapie, electrostimulare, logopedie, suport psihopedagogic, masaj terapeutic
SERVICII PENTRU ADULȚI CU HANDICAP		
	Centrul de Îngrijire și Asistență Brad Centrul de Îngrijire și Asistență Geoagiu Centrul de Îngrijire și Asistență Brănișca Centrul de Îngrijire și Asistență Petrila Centrul de Îngrijire și Asistență nr. 1 Păclișa Centrul de Îngrijire și Asistență nr. 2 Păclișa Centrul de Îngrijire și Asistență nr. 3 Păclișa Centrul de Îngrijire și Asistență Bretea Strei	asigură cazarea, hrana, cazarmamentul și condițiile igienico - sanitare corespunzătoare persoanelor cu handicap asistate; asigură asistență medicală curentă și de specialitate, recuperare, îngrijire și supraveghere permanentă a persoanelor cu handicap instituționalizate; elaborează planuri individualizate de intervenție; activități de ergoterapie, socializare, asistență pentru educație, în raport cu restantul funcțional al beneficiarului; activității de recuperare, reabilitare, reinserție socială și cultural educative; consiliere și informare privind problematica socială, consiliere psihologică atât familiei (apartinătorilor) cât și beneficiarilor; asigură respectarea Standardelor specifice de calitate și a indicatorilor stabiliți de DGPPH.
	Centrul de integrare prin terapie ocupationala Simeria	Asigură protecție și îngrijire tinerilor cu handicap pe model familial; activități în atelierile de lumânări și decorațiuni interioare, țesătorie, caiete, croitorie, tâmplărie, fermă, amenajări exterioare; organizează activității de recuperare, reabilitare, reinserție socială și cultural educative prin : terapie prin activități artistice precum muzica, pictura,

		modelajul, arta dramatică, activități recreative în aer liber, excursii, jocuri sportive
	Locuințe protejate Orăștie	Asigură protecție și îngrijire persoanelor adulte cu handicap pe model familial
	Locuință protejată pentru adultul seropozitiv Petroșani	Asigură protecție și îngrijire adulților seropozitivi pe model familial
SERVICII PENTRU ADULȚI ÎN DIFICULTATE		
	Cămin pentru persoane vârstnice Pui Locuințe protejate Lupeni	Asigură protecție și îngrijire persoanelor adulte aflate în dificultate în sistem modulat

Servicii pentru copii:

A. Servicii de prevenire a separării copilului de familie:

Serviciile de zi sunt acele servicii prin care se asigură menținerea, refacerea și dezvoltarea capacităților copilului și ale părinților săi, pentru depășirea situațiilor care ar putea determina separarea copilului de familia sa.

La nivelul **D.G.A.S.P.C.** funcționează:

- Centrul de zi Deva
- Centrul de prevenire, intervenție împotriva abuz, neglijență, Orăștie
- Servicii de recuperare pentru copii și adulți cu handicap Deva
- Centrul de recuperare pentru copii cu dizabilități Hunedoara

La nivelul **Consiliului local** funcționează Centre de zi în localitățile: Orăștie, Hunedoara, Hațeg, Certejul de Sus, Ghelari, Baru, Dobra, Ilia, Vulcan.

În cadrul **O.N.G.** -urilor funcționează Centre de zi în localitățile: Orăștie, Petroșani, Petrila, Hunedoara, Hațeg.

B. Protecție de tip familial:

Serviciile de tip familial sunt acele servicii prin care se asigură, la domiciliul unei persoane fizice sau familii, creșterea și îngrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de părinții săi, ca urmare a stabilirii în condițiile prezentei legi a măsurii plasamentului. Astfel, poate fi instituit:

- plasamentul la rude, alte familii
- plasamentul la asistent maternal profesionist

La sfârșitul anului 2010, la nivelul județului Hunedoara exista un număr de **207 asistenți maternali profesioniști**, din care 182 angajați D.G.A.S.P.C. și 25 angajați ONG, care asigură creșterea și îngrijirea unui număr de **362 copii** în propria lor familie.

De asemenea, un număr de **690 copii** beneficiază de **îngrijire în familia de plasament** (familia largită sau alte persoane).

Serviciul manager de caz, plasamente, A.M.P. (Compartiment asistenți maternali; Compartiment manager de caz) îndeplinește următoarele atribuții:

- propune elemente pentru proiectele strategiilor anuale, pe termen mediu și lung, referitoare la alternativele de protecție de tip familial a copilului aflat în dificultate;
- întocmește raportul de evaluare inițială a copilului și familiei acestuia și propune stabilirea unei măsuri de protecție;
- monitorizează trimestrial activitățile de aplicare a hotărârilor de instituire a măsurilor de protecție a copilului;
- reevaluează, cel puțin o dată la 3 luni și ori de câte ori este cazul, împrejurările care au stat la baza stabilirii măsurilor de protecție și propune, după caz, menținerea, modificarea sau încetarea acestora;
- întocmește planul individualizat de protecție a copilului pentru care este stabilită măsura de protecție – informează și consiliază copilul cu privire la modificarea acestuia;
- acordă asistență și sprijin părinților copilului separat de familie în vederea reintegrării în mediul său familial;
- sprijină, informează și consiliază copilul în vederea exprimării opiniei și dorințelor sale;
- identifică, evaluează și pregătește persoane care pot deveni asistenți maternali profesioniști, în condițiile legii;
- asigură formarea continuă de asistenți maternali profesioniști atestați; evaluează și monitorizează activitatea acestora; contribuie la campaniile publicitare pentru recrutarea de asistenți maternali;
- evaluează capacitatea solicitanților, în vederea atestării ca asistenți maternali profesioniști;
- coordonează sesiunile de pregătire pentru asistenții maternali;
- sprijină și monitorizează activitatea asistenților maternali profesioniști, precum și a evoluției copiilor plasați la aceștia;
- îndeplinește demersurile vizând deschiderea procedurii adopției interne pentru copiii aflați în evidența sa;
- consiliază și acordă asistență de specialitate în situația copilului pentru care nu s-a putut identifica o familie adoptatoare potrivită sau în cazul în care acomodarea cu o familie potențial adoptatoare a eșuat;
- acordă asistență și sprijin părinților copilului separat de familie, în vederea integrării în mediul sau familial;
- identifică, evaluează, informează și consiliază rudele până la gradul IV, familiile sau persoanele care pot lua în plasament copii;
- monitorizează familiile și persoanele care au primit în plasament copii, pe toată durata acestei măsuri;

Adopția este unul dintre cele trei obiective ale Planului individual de protecție al copilului. Încurajarea adopției naționale reprezintă unul dintre obiectivele prezentei strategii prin care se acționează în vederea găsirii unei soluții permanente pentru copiii adoptabili – o familie care să corespundă nevoilor acestora.

Biroul Adopții, Post Adopții îndeplinește următoarele atribuții:

- evaluează garanțiile morale și condițiile materiale, în vederea atestării ca persoană sau familie aptă pentru adopție;
- coordonează sesiunile de pregătire pentru persoana/familia adoptatoare;
- sprijină stabilirea compatibilizării între copil și persoana/ familia adoptatoare;
- consiliază și acordă asistență de specialitate în situația copilului pentru care nu s-a putut identifica o familie adoptatoare potrivită sau în cazul în care acomodarea cu o familie potențial adoptatoare a eșuat;
- monitorizează evoluția copiilor adoptați, precum și a relațiilor dintre aceștia și părinții lor adoptivi; sprijină părinții adoptivi ai copilului în îndeplinirea obligației de a-l informa pe acesta ca este adoptat, de îndată ce vârsta și gradul de maturitate ale copilului o permit;

- acordă asistența și sprijin familiilor sau persoanelor care au primit copil / copii în încredințare în vederea adopției, cât și încuviințați pentru asigurarea dezvoltării armonioase a acestora;
- urmărește evoluția copiilor adoptați de pe teritoriul județului pentru o perioadă de cel puțin 2 ani;
- asigură, în perioada post-adopție, asistență și sprijin de specialitate pentru familiile adoptatoare și copiii acestora, inclusiv în situația desfacerii adopției;
- păstrează legătura cu Oficiul Român pentru Adopții cu privire la familiile atestate ca apte pentru adopție și copiii adoptabili.

C. Protecția de tip rezidențial :

În județul Hunedoara se oferă o gamă largă de servicii de tip rezidențial care asigură protecția copiilor și tinerilor pentru care a fost instituită o măsură de protecție specială.

Serviciul managementul calității serviciilor sociale copii și relația cu O.N.G.-urile îndeplinește următoarele atribuții:

- monitorizează, coordonează și controlează protecția copilului în sistem rezidențial atât în centrele de plasament, apartamente de tip familial, case de tip familial și centre de zi;
- elaborează împreună cu șefii centrelor de plasament proiectele strategiilor anuale, pe termen mediu și lung, referitoare la restructurarea, organizarea și dezvoltarea sistemului de protecție a copilului în sistem rezidențial;
- pune la dispoziția celorlalte servicii, date cu privire la situația copiilor instituționalizați în centrele de plasament, apartamente de tip familial, case de tip familial și centre de zi;
- investighează și prezintă Comisiei pentru Protecția Copilului și Instanței datele necesare reevaluării periodice a măsurilor de protecție luate pentru copiii instituționalizați;
- controlează modul cum sunt respectate drepturile copilului în centrele de plasament, apartamente de tip familial, case de tip familial și centre de zi;
- acordă asistența și sprijin părinților copilului instituționalizat pentru a pregăti revenirea acestuia în mediul său familial, precum și prevenirea instituționalizării prin acordarea serviciilor de zi, în colaborare cu serviciile de specialitate din cadrul primăriilor locale;
- asigură efectuarea demersurilor legale necesare înregistrării tardive a nașterii copiilor lipsiți de identitate, aflați în centrele de plasament;
- colaborează cu autoritățile administrației publice locale și alți factori în vederea asigurării locurilor de muncă pentru copiii din clasele terminale, precum și a condițiilor de locuit;
- urmărește înscrierea copiilor instituționalizați la un medic de familie, în vederea asigurării asistenței medicale necesare;
- urmărește întocmirea planului individualizat de protecție pentru fiecare copil aflat cu măsura de protecție în serviciile rezidențiale și de zi;
- urmărește întocmirea documentației pentru acreditarea și licențierea serviciilor rezidențiale (centre de plasament, apartamente de tip familial, case de tip familial) și a serviciilor de zi;
- coordonează și sprijină activitatea autorităților administrației publice locale din județ în domeniul asistenței sociale și protecției copilului;
- coordonează metodologic activitatea de prevenire a separării copilului de părinții săi, precum și cea de admitere a adultului în instituții sau servicii, desfășurate la nivelul serviciilor publice de asistență socială;
- acordă asistență tehnică necesară pentru crearea și formarea structurilor comunitare consultative ca formă de sprijin în activitatea de asistență socială și protecția copilului;
- colaborează cu organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități în domeniul asistenței sociale și protecției copilului;
- sprijină O.N.G.-urile în diversificarea serviciilor oferite în domeniul asistenței sociale și protecției copilului și promovarea serviciilor de tip familial;

- dezvolta parteneriate și colaborează cu organizații neguvernamentale și cu alți reprezentanți ai societății civile în vederea acordării și diversificării serviciilor sociale și a serviciilor pentru protecția copilului, în funcție de nevoile comunității locale;
- asigură consultanță de specialitate privind acordarea serviciilor, măsurilor și prestațiilor de asistență socială și protecția copilului; colaborează cu alte instituții responsabile pentru a facilita accesul persoanelor la aceste drepturi;
- urmărește aplicarea și respectarea prevederilor legale privind activitatea O.N.G.-urilor care desfășoară activități de asistență socială și protecția copilului;
- sprijină dezvoltarea relației dintre D.G.A.S.P.C. și O.N.G-uri;
- îndeplinește demersurile vizând deschiderea procedurii adopției interne pentru copiii aflați în evidența O.N.G-urilor;

În subordinea D.G.A.S.P.C. Hunedoara funcționează următoarele servicii de tip rezidențial:

- Centre de plasament
- Case de tip familial
- Rețele de servicii de tip familial
- Complex de servicii
- Centrul maternal
- Centrul de primire în regim de urgență
- Centru de orientare, supraveghere, sprijin a reintegrării sociale pentru copil Cuore Petroșani

O.N.G.-urile oferă servicii de tip rezidențial în județul Hunedoara în următoarele localități: Sîntămăria Orlea, Rîu de Mori, Criscior, Hunedoara, Uricani, Lupeni, Deva, Baru, Oraștie, Petroșani.

D. Alte tipuri de servicii oferite de către D.G.A.S.P.C.:

Birou intervenție în regim de urgență îndeplinește următoarele atribuții:

- identificarea copiilor neacompaniați în stradă, prin analiza primară a datelor (identificarea familiilor dezorganizate și / sau preluarea cazurilor sesizate de persoane fizice sau juridice);
- evaluarea primară a informațiilor și culegerea datelor suplimentare din teren;
- întocmirea planului personalizat de intervenție, în funcție de nevoile și resursele copilului și ale familiei acestuia, analizarea riscurilor pe care le implică fiecare alternativă de soluționare a cazului;
- evaluarea intermediară în vederea derulării intervenției prin formularea și corelarea instrumentelor de lucru;
- acțiuni de sensibilizare și implicare a comunității în prevenirea fenomenului „copiii străzii” prin mediatizarea factorilor de risc și a consecințelor pe care le implică;
- asigurarea de servicii specializate pentru asistarea minorilor în procesul de reintegrare în societate, pe toată durata aplicării măsurilor destinate copilului care săvârșește fapte penale și nu răspunde penal;
- participarea la conceperea și implementarea proiectelor Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului – Hunedoara sau ale altor instituții partenere (guvernamentale sau nonguvernamentale) pe problematica minorilor delincvenți și a copiilor străzii;
- prevenirea implicării copiilor în traficul și consumul de stupefiante;
- sprijinirea copiilor care au consumat sau consumă droguri, precum și a familiilor acestora, prin consiliere și îndrumare, dar și prin elaborarea de politici și strategii care să garanteze recuperarea fizică și reintegrarea socială a minorilor dependenți de droguri;
- dezvoltarea unui sistem de informare publică destinată reducerii toleranței în ceea ce privește consumul de droguri și mediatizarea consecințelor pe care le implică;
- consilierea copiilor cu tulburări de comportament.

Compartiment intervenție în situații de abuz, neglijare, trafic, migrație și repatrieri asigură:

- preluarea sesizărilor privind cazurile de abuz, neglijare, trafic și exploatare primite în forma scrisă sau telefonică (**telefonul copilului – 116 111, 116000- telefonul european pentru copii disparați**) și întocmirea fișei inițiale a cazului;
- deplasarea în teren a specialiștilor din cadrul serviciului în vederea unei evaluări primare a situației existente;
- realizarea investigațiilor necesare întocmirii anchetei sociale prin contactarea persoanelor fizice sau juridice care pot oferi informații despre caz și găsirea unor alternative pentru reglementarea situației existente (asigurarea, în caz de necesitate a unui adăpost temporar pentru copilul abuzat / neglijat);
- realizarea demersurilor necesare pentru găsirea unor forme de ocrotire cu caracter permanent care să vină în interesul superior al copilului și asigurarea asistenței copilului abuzat / neglijat;
- întocmirea dosarului și prezentarea cazului în ședința Comisiei pentru Protecția Copilului sau în fața instanței judecătorești (daca este cazul);
- întocmirea referatelor de situații pentru urmărirea penală a abuzatorilor și colaborarea directă cu celelalte instituții implicate în acest domeniu;
- înregistrarea sesizărilor de trafic cu minori primite din partea comunității sau a persoanelor juridice și realizarea demersurilor privind implicarea instituțiilor competente în soluționarea cauzei (Direcția Generală pentru Protecția Copilului, Ministerul Justiției, etc.);
- identifică familiile sau mamele care și-au părăsit copiii în spitale, procedează la evaluarea condițiilor materiale și morale pe care le prezintă, acordă consiliere de specialitate în vederea asumării responsabilităților cu privire la copil;
- oferirea de servicii specializate de consiliere și sprijin pentru reabilitarea psihologică și (re)integrarea socială a copiilor victime ale traficului și monitorizarea cazurilor până la finalizarea acestora (minim 3 luni);
- realizarea de campanii media în scopul creșterii nivelului de informare al populației privind traficul de copii, schimbarea atitudinii față de victime și prevenirea retraficării;
- mediatizarea fenomenului de exploatare a minorilor (forme și consecințe) și a legislației penale în domeniu;
- asigurarea, împreună cu alte instituții la nivel județean, respectarea prevederilor HG nr.1217/2006, privind mecanismul național pentru promovarea incluziunii sociale în România.

Echipa mobilă de intervenție rapidă în caz de abuz, neglijare, exploatare a copilului are următoarele atribuții:

- preia sesizările privitoare la situațiile de abuz, neglijare, maltratare/trafic/exploatare transmise prin telefonul de intervenție 0800110203
- analizează datele cuprinse în sesizare;
- verifică datele în vederea stabilirii veridicității lor;
- identifică tipologia cazului;
- ierarhizează activitățile ce urmează a fi derulate;
- estimează perioada de timp necesară rezolvării cazului;
- identifică contextul în care s-a produs evenimentul;
- contactează sursele de informare;
- investighează copilul / abuzatorul;
- cumulează, analizează și structurează informațiile proprii cu rapoartele de evaluare ale specialiștilor;
- conturează profilul psiho-social și fizic al copilului;
- identifică autoritățile competente în soluționarea cazului;
- întocmește sesizările către autoritățile competente;
- transmite sesizările autorităților competente;
- intervine în regim de urgență pentru soluționarea cazurilor;
- evidențiază aspectele esențiale ale cazului;

- participă la discuții pe teme profesionale;
- transmite și primește informații;

Serviciul evaluare complexă a copilului îndeplinește următoarele atribuții:

- identifică copiii cu dizabilități și dificultăți de învățare și adaptare socio-școlară, care necesită încadrarea într-un grad de handicap și orientare școlară / profesională, în urma solicitărilor directe, a referirilor din partea specialiștilor care vin în contact cu copiii cu dizabilități și a sesizărilor din oficiu;
- verifică îndeplinirea condițiilor privind încadrarea copilului într-un grad de handicap și orientarea școlară / profesională a acestuia;
- în situații excepționale efectuează evaluarea complexă a copilului sau componente ale acesteia la sediul serviciului sau la domiciliul copilului;
- întocmește raportul de evaluare complexă și planul de recuperare a copilului cu dizabilități, și propune Comisiei încadrarea copilului într-un grad de handicap și orientarea școlară / profesională; aceste propuneri se fac în baza raportului de evaluare complexă și prin aplicarea criteriilor de încadrare într-un grad de handicap, respectiv a celor de orientare școlară / profesională;
- întocmește, în condițiile legii, planul individualizat de protecție pentru copilul cu dizabilități;
- urmărește realizarea planului de recuperare a copilului cu dizabilități, respectiv a planului individualizat de protecție, aprobat de Comisie;
- efectuează reevaluarea anuală a condițiilor privind încadrarea copilului într-un grad de handicap, la cererea părintelui sau a reprezentantului legal, formulată cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a certificatului. Cererea de reevaluare poate fi formulată și înainte de expirarea acestui termen dacă s-au schimbat condițiile pentru care s-a eliberat certificatul de încadrare într-un grad de handicap. La cererea de reevaluare se anexează documentele prevăzute de legislația în vigoare;
- comunică în scris părinților sau reprezentantului legal data stabilită pentru reevaluare;
- efectuează reevaluarea pe ciclu școlar a condițiilor privind orientarea școlară / profesională a copiilor cu dizabilități, la cererea părintelui sau a reprezentantului legal ori a comisiei interne de evaluare continuă; cererea este formulată cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a certificatului sau în situația în care se constata schimbarea condițiilor pentru care s-a eliberat certificatul de expertiză și orientare școlară / profesională.

Servicii în domeniul protecției persoanelor adulte

Servicii de tip rezidențial:

Birou monitorizare servicii sociale adulți, violență în familie:

- elaborează planurile individualizate privind măsurile de asistență socială pentru beneficiari;
- identifică nevoile adultului instituționalizat pentru elaborarea proiectelor, stabilirea strategiilor de aplicare și implementare a proiectelor la nivelul centrelor;
- instrumentează cazurile de dezinstituționalizare la nivelul județului, prin identificarea unor alternative de tip familial;
- supervizează modul în care este asigurată securitatea și integritatea fizică și morală a adultului în instituțiile de tip rezidențial și propune soluții în cazurile cu risc;
- supervizează modul cum se realizează managementul centrelor de îngrijire, complexe de servicii și a locuințelor protejate pentru adulți cu handicap;
- întocmește și conduce evidența statistică lunară, trimestrială și semestrială a beneficiarilor de centre;
- propune măsurile necesare pentru protecția în regim de urgență a persoanei adulte aflate în nevoie, participă la scrierea de proiecte pentru înființarea de centre de urgență;

- elaborează strategia de intervenție cu următoarele etape: consiliere, lucru individual, lucru cu familia, studii de caz, medierea conflictelor, sensibilizarea și implicarea comunității și a factorilor de decizie;
- realizează demersurile necesare pentru găsirea unor forme de protecție care să vină în interesul adultului în nevoie;
- preia cazurile sesizate telefonic sau în scris de către persoane fizice/juridice/ alte instituții;
- asigură aplicarea hotărârilor de încadrare în grad de handicap, internare în centre de protecție pentru vârstnici, de atestare a asistenților personali profesioniști adoptate de comisia de evaluare; urmărește și supervizează modul de aplicare a acestor hotărâri;
- coordonează metodologic activitatea centrelor rezidențiale;
- monitorizează familiile sau persoanele care au în îngrijire vârstnici, după reintegrarea acestora în mediul familial;
- asigură legătura între persoana vârstnică și familie;
- întocmește statistici cu privire la activitatea asistenților personali pentru copii și adulți;
- elaborează propuneri care să fie incluse în programele antisărăcie având drept grupuri țintă familiile și persoanele singure;
- elaborează propuneri de măsuri pentru intervenții, în sprijinul familiilor și persoanelor singure aflate în nevoie;
- asigură consiliere și informații privind problematica socială (probleme familiale, profesionale, psihologice, de locuință, de ordin financiar și juridic etc.);
- preia sesizările privind cazurile de abuz, neglijare, exploatare și violență în familie, primite în formă scrisă sau telefonică și întocmirea fișei inițiale a cazului și propune măsuri de soluționare, inclusiv prin redistribuirea cazului;
- coordonează activitatea asistenților personali profesioniști;
- asigură decontarea cheltuielilor asistenților personali profesioniști cu sumele prevăzute în lege, participă la formarea periodică acestora.

În subordinea **D.G.A.S.P.C.** funcționează următoarele servicii de tip rezidențial:

- Centre de Îngrijire și Asistență
- Locuințe Protejate
- Centru de Integrare prin Terapie Ocupațională
- Cămin pentru persoane vârstnice

Alte servicii pentru persoanele adulte:

Serviciul evaluare complexă persoane adulte cu handicap

- asigură preluarea documentației în vederea constituirii/completării dosarelor medicale ale solicitanților;
- verifică și analizează dosarele solicitanților, care trebuie să conțină documentele prevăzute de legislația în vigoare și în termen de 5 zile lucrătoare, comunică persoanei în cauză data planificată la care acesta urmează să se prezinte în vederea evaluării; în cazul dosarelor incomplete, asigură completarea dosarelor cu documentele necesare;
- asigură programarea și repartizarea solicitanților (în vederea evaluării medicale) către medicii specialiști;
- asigură realizarea corespondenței pe partea medicală în conformitate cu prevederile legislației în vigoare în acest domeniu;
- efectuează evaluarea/reevaluarea complexă a solicitanților, la sediul propriu sau la domiciliul persoanelor;
- întocmește raportul de evaluare complexă pentru fiecare persoană evaluată;
- recomandă încadrarea sau neîncadrarea, respectiv menținerea în grade de handicap a solicitanților, precum și programul individual de reabilitare și integrare socială a acestora;

- arhivează planul individual de servicii al persoanei cu handicap întocmit de managerul de caz; managerul de caz va înainta planul individual de servicii al persoanei cu handicap atât persoanei în cauză , cât și reprezentantului serviciului public specializat din localitatea de domiciliu sau de reședință persoanei cu handicap;

- evaluează îndeplinirea condițiilor necesare pentru atestare ca asistent personal profesionist, întocmește raportul de evaluare complexă și face recomandări comisiei de evaluare a persoanelor cu handicap;

- recomandă măsurile de protecție a adultului cu handicap, în condițiile legii;

- asigură evidență și răspunde de arhivarea corespunzătoare a dosarelor medicale ale solicitanților;

- îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege .

- Compartiment evidența prestații sociale:

- asigură preluarea documentației în vederea constituirii/completării dosarelor administrative ale persoanelor cu handicap;

- asigură realizarea corespondenței pe parte administrativă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare în acest domeniu;

- asigură acordarea drepturilor, facilităților și prestațiilor sociale pentru toate categoriile de persoane cu handicap;

- elaborează dispozițiile pentru punerea în plată a beneficiarilor și asigură verificarea și semnarea lor în termen;

- eliberează adeverințe solicitate de către beneficiari;

- asigură gratuit consultanță de specialitate în domeniul asistenței sociale;

- colaborează cu alte institutii responsabile pentru a facilita accesul la drepturile legale;

- orientează persoanele în nevoie către alte instituții de asistență socială;

- dezvoltă parteneriate, colaborează cu consiliile locale și ONG – uri, încheie convenții de colaborare cu reprezentanți ai societății civile în vederea acordării și diversificării serviciilor sociale în funcție de realitățile locale pentru persoanele cu dizabilități;

- elaborează propuneri de buget pentru acordarea drepturilor și facilităților și asigură realizarea contabilității primare pentru achitarea drepturilor bănești convenite beneficiarilor;

- tipărește borderouri și ordonanțate pentru Direcția Regională de Poștă , borderouri și liste pentru bănci și mandate poștale în vederea achitării drepturilor bănești ale persoanelor cu handicap în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

- acordă sumele neachitate în baza mandatelor returnate de către Direcția Regională de Poștă , persoanelor care nu au fost găsite acasă de factorii poștali ai oficiilor poștale;

- asigură evidență și răspunde de arhivarea corespunzătoare a dosarelor administrative ale solicitanților;

Serviciul acordă persoanelor cu handicap, conform Legii nr. 448/2006 republicată, **facilități și prestații**, după cum urmează:

- indemnizații lunare

- buget personal complementar lunar

- alocații de hrană pentru copii cu HIV/ SIDA

- indemnizații însoțitori pentru adultul cu handicap vizual grav

- transport interurban

Numărul persoanelor cu handicap pe tipuri și grade de handicap (31.12.2010)

Tipul și gradul de handicap	Număr persoane neinstituționalizate	Număr persoane adulte instituționalizate	Total persoane cu handicap
Fizic grav	1.379	17	1.396
Fizic accentuat	1.673	11	1.684
Fizic mediu	510	4	514
Fizic usor	7	4	11
Somatic grav	579	2	581
Somatic accentuat	1.741	11	1.752
Somatic mediu	523	5	528
Somatic usor	13	0	13
Auditiv grav	12	0	12
Auditiv accentuat	505	7	512
Auditiv mediu	33	0	33
Vizual grav	1.452	9	1.461
Vizual accentuat	1.224	6	1.230
Vizual mediu	284	3	287
Vizual usor	5	0	5
Mintal grav	1.384	88	1.472
Mintal accentuat	2.217	145	2.362
Mintal mediu	363	13	376
Mintal usor	8	0	8
Psihic grav	978	40	1018
Psihic accentuat	785	35	820
Psihic mediu	148	6	154
Asociat grav	422	11	433
Asociat accentuat	522	13	535
Asociat mediu	67	4	71
Asociat usor	1	0	1
HIV / SIDA grav	212	4	216
HIV / SIDA accentuat	9	0	9
Boli rare grav	727	1	728
Boli rare accentuat	676	2	678
Boli rare mediu	202	0	202
Boli rare usor	1	0	1
Surdocecitate grav	5	0	5
Surdocecitate accentuat	10	0	10
Social	0	45	45
TOTAL	18.677	486	19.163

Servicii comune pentru copii și adulți:

Secretariatul Comisiei protecția copilului și Comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap:

Secretariatul Comisiei pentru Protecția Copilului:

- înregistrează cererile adresate de către copil în legătură cu procedurile în fața Comisiei și aduce la cunoștință modul de soluționare a acestora;
- secretarul comisiei consemnează în procesul-verbal al ședinței audierile și dezbaterile ce au loc în ședințele Comisiei, hotărârile adoptate de ea, precum și modul în care acestea au fost

adoptate și care au fost semnate de către președinte, vicepreședinte, precum și de membrii prezenți și se contrasemnează de către secretarul Comisiei;

- hotărârile Comisiei se redactează de către secretariatul Comisiei, potrivit procesului-verbal al ședinței în care au fost adoptate, în termen de 3 zile de la data ținerii ședinței;

- asigură corespondența între CPC și alte comisii județene, servicii publice specializate, organisme private autorizate, Oficiul Roman pentru Adopții și orice persoană fizică sau juridică interesată;

- secretarul Comisiei prezintă datele de identitate ale copilului și ale persoanelor chemate în fața Comisiei pentru soluționarea cazului, precum și situația privind convocările acestora, pe baza registrului special de evidență a convocărilor;

- întocmește registrul special de evidență a hotărârilor care sunt semnate de președintele Comisiei sau de vicepreședinte, și se contrasemnează de secretarul Comisiei;

- întocmește un registru separat de evidență pentru hotărârile privind încadrarea într-un grad de handicap și orientarea școlară / profesională;

- comunică hotărârile Comisiei, persoanelor interesate, în termen de 5 zile de la data ținerii ședinței, prin scrisoare recomandată, cu confirmare de primire;

- întocmește registrul general de intrări-ieșiri al Comisiei, pentru actele emise de Comisie dar care nu necesită adoptarea unei hotărâri, fiind semnate de președintele acesteia sau de vicepreședinte;

Secretariatul Comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap:

- secretariatul comisiei primește documentele medicale și înaintează dosarele către președintele comisiei;

- completează în registrul de solicitări cererea persoanei și cine face solicitarea: reprezentant ONG (care prezintă dovada), reprezentant legal, persoana în cauză, cu serie și număr de buletin;

- orientează bolnavul către diferite unități medicale în funcție de necesitate în vederea completării documentației medicale;

- propune revizuirea persoanei care aduce documente medicale noi sau a întârziat la data prezentării stabilite în vechiul certificat de persoană cu handicap;

- emite certificatul de încadrare a persoanei într-un grad de handicap sau de respingere a cererii persoanei. Respingerea cererii se va face motivat;

- eliberează foaia de drepturi pentru persoanele cu handicap;

- asigură îndrumarea și consilierea în plan social, profesional și medical a persoanei cu handicap;

- întocmește proces verbal la sfârșitul ședinței de evaluare, în care consemnează numărul de certificate eliberate, prezența membrilor la comisie, numărul cazurilor respinse, număr de contestații depuse, durata ședinței;

- răspunde la petițiile solicitanților către forurile superioare;

- arhivează dosarele medicale;

- întocmește raport de activitate și situație statistică către Comisia Superioară de Evaluare a persoanelor adulte cu handicap București;

- completează în registrul de solicitări pentru atestate de asistent personal profesionist și monitorizează eliberarea lor de către comisie;

- completează în registrul de internări hotărârile comisiei cu privire la internarea în centrele pentru persoane adulte;

Priorități județene

A. Copii:

- Diversificarea serviciilor sociale pentru copil și adult în funcție de nevoile comunităților locale și a cazuisticii;
- Continuarea descentralizării serviciilor de protecție a copilului, transferul serviciilor de interes local către Autoritățile Publice Locale;
- Coordonează și sprijină activitatea autorităților administrației publice locale din județ;
- Responsabilizarea comunităților locale pentru prevenirea separării copilului de părinți și susținerea familiei;
- Intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale în vederea respectării interesului superior al copilului în toate domeniile;
- Promovarea drepturilor copilului cu dizabilități la educație, recuperare, reabilitare și integrare; specializarea și profesionalizarea serviciilor pentru copii și tineri, grupuri vulnerabile care necesită o atenție specială;
- Combaterea relelor tratamente în cadrul familiei (violența, abuzul, neglijarea);
- Facilitarea accesului la toate formele de educație în condiții nediscriminatorii – prevenirea abandonului școlar;
- Continuarea activităților de prevenire a abandonului copilului în unități sanitare și a instituționalizării copilului;
- Sprijinirea tinerilor beneficiari ai măsurii de protecție și a celor care părăsesc sistemul de protecție;
- Prevenirea și combaterea acțiunilor și comportamentelor deviante ale copiilor;
- Reintegrarea școlară și familială a copiilor care au săvârșit o faptă penală;
- Protecția și reintegrarea socială a copiilor victime ale traficului de persoane;
- Prevenirea și combaterea consumului de tutun, alcool și droguri în rândul copiilor și tinerilor;
- Specializarea personalului – în scopul creșterii calității serviciilor prestate;
- Atragerea de fonduri interne și externe prin proiecte pentru diversificarea și profesionalizarea continuă a serviciilor sociale;
- Încurajarea voluntariatului;

B. Adulți

- Continuarea reformei în domeniul protecției persoanelor adulte aflate în dificultate – modernizarea serviciilor aflate în subordinea D.G.A.S.P.C;
- Lobby pentru implementarea legislației privitoare la accesibilitatea mediului fizic pentru a permite persoanelor cu handicap accesul neîngrădit la viața socială;
- Gestionarea eficientă a resurselor umane, materiale și financiare aferente sistemului de protecție specială a persoanelor cu handicap;
- Dezvoltarea de parteneriate cu ONG-uri, cu societatea civilă și alte componente prioritare, cum ar fi: școala, biserică, agenți economici, unități sanitare, poliție etc., în vederea reintegrării socio-profesionale a persoanelor cu handicap;
- Dezvoltarea parteneriatelor pentru organizarea unor servicii de mediere în vederea angajării în muncă a persoanelor cu handicap, consilierea beneficiarului și a familiei acestuia, menținerea relației cu angajatorul, coordonarea și modelarea traseului profesional în funcție de posibilitățile fizice, psihice, sociale, relaționale pe care beneficiarul le dezvoltă;
- Sensibilizarea opiniei publice cu privire la drepturile persoanelor aflate în nevoi în vederea îmbunătățirii atitudinii și percepției comunității;
- Specializarea personalului – în scopul creșterii calității serviciilor prestate;
- Atragerea de fonduri interne și externe prin proiecte pentru diversificarea și profesionalizarea continuă a serviciilor sociale;

- Încurajarea voluntariatului;

În ceea ce privesc serviciile oferite de D.G.A.S.P.C. în cadrul centrelor aflate în subordine, au fost identificate o serie de necesități, după cum urmează:

- **Pentru Rețelele de servicii de tip familial, casele familiale, precum și pentru centrele de plasament:**

- diversificarea activităților cu rol în incluziunea socială, dezvoltarea abilităților sociale ale beneficiarilor;
- îmbunătățirea și consolidarea muncii în echipa a personalului;
- îmbunătățirea relațiilor cu autoritățile locale, mass-media, unitățile de învățământ;
- perfecționarea personalului implicat în îngrijirea, educarea și supravegherea copilului;
- atragerea de fonduri pentru susținerea și îmbunătățirea serviciilor oferite copiilor;
- oferirea beneficiarilor de suport și îndrumare în cadrul unui program continuu de activități educative și formare a deprinderilor de viață independentă;
- diversificarea modalităților de petrecere a timpului liber prin: amenajarea spațiului verde de joacă, instalarea unui fileu de volei și a unor porți pentru fotbal la Case Familiale Oraștie;
- modernizarea Centrului de Plasament Vulcan;
- îmbunătățirea condițiilor de locuit prin igienizări, modernizări;

- **Pentru Casele Familiale și Centrele pentru copilul cu handicap:**

- îmbunătățirea intervenției la nivelul copilului și a relației cu familia în vederea reintegrării familiale;
- îmbunătățirea și consolidarea muncii în echipa a personalului;
- îmbunătățirea relațiilor cu autoritățile locale, mass-media, unitățile de învățământ;
- perfecționarea personalului implicat în îngrijirea, educarea și supravegherea copilului;
- atragerea de fonduri pentru susținerea și îmbunătățirea serviciilor oferite copiilor;
- oferirea de servicii de recuperare cu specialiști și realizarea unor evaluări medicale în clinici de specialitate;
- îmbunătățirea condițiilor de locuit prin igienizări, modernizări;

- **Pentru serviciile în regim de urgență:**

- specializarea personalului pentru lucrul cu copilul aflat în situație de criză;
- diversificarea activităților oferite beneficiarilor;
- îmbunătățirea condițiilor de locuit prin igienizări, modernizări;

- **Pentru serviciile de zi:**

- preluarea acestora de către Consiliile Locale

- **Pentru Serviciile de recuperare pentru copii și adulți cu handicap:**

- diversificarea metodelor de intervenție ale echipei;
- sensibilizarea opiniei publice prin materiale informative cu privire la problematica copilului și adultului cu handicap;
- dezvoltarea unor activități de tip “Școala părinților”;
- diversificarea intervențiilor la nivelul grupurilor de asistenți maternali pentru abordarea problemelor psihologice, relaționale;
- consolidarea legăturilor cu școala din comunitate;
- îmbunătățirea condițiilor de locuit prin igienizări, modernizări;

- **Pentru Centrele de Îngrijire și Asistență, Locuințele protejate și Cămin pentru persoane vârstnice:**

- păstrarea specificului centrelor, cu posibilitatea de a dezvolta și extinde serviciile de specialitate oferite beneficiarilor;
- specializarea personalului pentru îmbunătățirea activităților desfășurate cu persoanele adulte cu handicap;
- Accesarea Fondurilor pentru Mediu pentru realizarea următoarelor obiective:
Instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energia regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire la Centrul de îngrijire și asistență Geoagiu, Centrul de îngrijire și asistență Brănișca și Centrul de îngrijire și asistență Păclișa;
- modernizarea Centrului de Îngrijire și Asistență Geoagiu;
- continuarea lucrărilor de construcție C.I.A. Brănișca - bloc alimentară și spălătorie;
- modernizarea Centrului de Îngrijire și Asistență Petrila;
- C.I.A. 1 Păclișa – reparații capitale prin obținerea fondurilor alocate de Ministerul Muncii;
- îmbunătățirea condițiilor de locuit prin igienizări, modernizări;

Pentru Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională:

- diversificarea serviciilor oferite beneficiarilor – înființarea de noi ateliere, săli de ergoterapie;
- specializarea personalului pentru îmbunătățirea activităților desfășurate cu persoanele adulte cu handicap;
- îmbunătățirea condițiilor de locuit prin reparații, modernizări, reabilitări și asigurarea de utilități corespunzătoare;

Domenii principale de interes și obiective operaționale

Direcții de acțiune și obiective operaționale – copii

1. Responsabilizarea familiei pentru creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii:

- Educarea copiilor și a părinților în spiritul valorilor familiale, a responsabilităților parentale și a noii viziuni referitoare la protecția drepturilor copilului în familie;
- Sensibilizarea populației cu privire la procesul de adopție/ a plasamentului familial/ tutelei;
- Reintegrarea/ adopția copiilor beneficiari ai unei măsuri de protecție;

2. Promovarea și respectarea drepturilor copiilor;

- Promovarea acțiunilor care vizează respectarea drepturilor copilului;
- Reducerea semnificativă a numărului de copii fără acte de identitate;
- Asigurarea unui cadru familial pentru copiii 0-2 ani părăsiți în unitățile sanitare;
- Creșterea accesului copiilor cu handicap și a celor cu dificultăți de învățare la servicii de recuperare/ reabilitare și servicii educaționale adaptate nevoilor lor;
- Creșterea capacității consiliilor locale în a preveni și reduce neșcolarizarea și abandonul școlar datorat unor cauze socioeconomice;
- Respectarea dreptului copilului la odihnă și promovarea activităților recreative și culturale;

3. Respectarea dreptului copilului la protecție, prin intervenție multidisciplinară și interinstituțională, împotriva abuzului, neglijării, exploatarei și a oricăror forme de violență:

- Creșterea gradului de conștientizare a cetățenilor și profesioniștilor cu privire la prevenirea și semnalarea/ sesizarea cazurilor de abuz, neglijare și exploatare a copilului;
- Îmbunătățirea și diversificarea intervenției pentru reabilitarea și reintegrarea socială a copiilor victime ale abuzului, neglijării, exploatarei;
- Asigurarea măsurilor necesare pentru prevenirea și combaterea violenței în familie;

4. Resonsabilizarea comunităților locale pentru prevenirea separării copilului de părinți și susținerea familiilor pentru creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii

- Creșterea responsabilității comunităților locale privind prevenirea separării copilului de familia sa;
- Prevenirea abandonului și reducerea instituționalizării;
- Prevenirea separării copilului cu handicap de familia sa prin servicii de prevenție și orientare către centre de recuperare;

5. Continuarea reformei serviciilor sociale pentru copil și familie:

- Creșterea calității serviciilor sociale pentru copil și familie;
- Lărgirea parteneriatului public-privat;

6. Protecția unor grupuri vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție specială (copiii străzii, copiii delincvenți, copiii cu dizabilități, HIV/ SIDA și boli cronice grave, tineri care urmează să părăsească sistemul de protecție)

- Monitorizarea și controlul fenomenului “copiii străzii”;
- Diversificarea activităților de prevenire a delincvenței juvenile, precum și a celor de reabilitare a copiilor delincvenți;
- Prevenirea exploatării prin muncă și a consumului de substanțe toxice în rândul copiilor;
- Prevenirea infectării HIV/SIDA la grupurile vulnerabile și promovarea incluziunii sociale a acestora;
- Asigurarea unui cadru familial de dezvoltare pentru copiii cu dizabilități separați temporar de părinți;
- Sprijinirea integrării socio-profesionale a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție;

Rezultate așteptate

- Îmbunătățirea calității serviciilor de asistență socială și a calității vieții copiilor;
- Scăderea numărului de copii care beneficiază de servicii sociale prin integrarea într-un mediu de tip familial a acestora;
- Scăderea numărului de cazuri în care sunt încălcate drepturile copilului;
- Creșterea capacității Consiliilor Locale în asumarea problematicii copiilor;
- Reintegrarea socială și educațională a copiilor delincvenți;
- Existența unui sistem de perfecționare a personalului de specialitate în vederea consilierii copiilor care au săvârșit o faptă penală și a familiilor acestora, cu privire la comportamentul deviant;
- Creșterea gradului de inserție socio-profesională a tinerilor care părăsesc sistemul instituțional prin consolidarea/dezvoltarea abilităților de viață independentă;
- Accesul copiilor cu dizabilități la servicii sociale de recuperare/reabilitare;
- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale, prin îmbunătățirea parteneriatelor între sectorul public-privat;
- Scăderea și reinserția socială a copiilor implicați în acte de cerșetorie/ vagabondaj/ prostituție;
- Reducerea numărului de copii implicați în cele mai grave forme de muncă;
- Îmbunătățirea și diversificarea serviciilor sociale acordate copiilor care consumă droguri, cât și familiilor acestora;
- Reducerea numărului de copii care abandonează școala, reintegrarea școlară a copiilor care au abandonat școala, integrarea școlară a copiilor și tinerilor neșcolarizați;
- Diversificarea modalităților de informare a publicului larg privind respectarea drepturilor copilului și promovarea unei atitudini pro-active în activitățile de diseminare;
- Diversificarea și adaptarea modalităților de petrecere a timpului liber pentru copii;

Direcții de acțiune și obiective operaționale – adulți

1. Promovarea integrării sociale a persoanelor cu handicap ca cetățeni activi în măsura de a-și controla viața:

- Creșterea calității serviciilor oferite în centrele pentru persoane cu handicap;
- Participarea activă și accesul la serviciile sociale;
- Consolidarea colaborării interinstituționale și cu organisme private;
- Creșterea gradului de ocupare profesională a persoanelor cu handicap;

2. Acordarea de sprijin pentru familiile care au în componență persoane cu handicap

- Identificarea nevoilor de sprijin familial;
- Promovarea unei imagini pozitive a persoanelor cu handicap;
- Asigurarea serviciilor de sprijin familial;

3. Asigurarea măsurilor necesare pentru prevenirea și combaterea violenței în familie;

- Măsuri pentru prevenirea și combaterea violenței în familie – intervenție și monitorizare cazuri;
- Consiliere agresor;

4. Creșterea calității vieții persoanelor vârstnice:

- Creșterea calității serviciilor oferite în centrele pentru vârstnici;
- Susținerea implicării active a persoanelor vârstnice în viața socială;

Rezultate așteptate

- Îmbunătățirea condițiilor de locuit și a serviciilor oferite persoanelor cu handicap;
- Creșterea gradului de profesionalism în sistemul de protecție socială, prin formarea continuă a personalului;
- Sensibilizare a opiniei publice cu privire la problematica persoanelor cu handicap și a persoanelor vârstnice;
- Îmbunătățirea parteneriatelor cu ONG-uri și societatea civilă (biserica, unități sanitare, poliție, etc) în vederea promovării și respectării drepturilor persoanelor cu handicap și a persoanelor vârstnice, precum și pentru susținerea și dezvoltarea de servicii destinate acestora;
- Responsabilizarea CL sau ONG în dezvoltarea de servicii în comunitate (servicii de zi, servicii la domiciliu, servicii de sprijin) pentru persoanele adulte cu handicap și pentru persoanele vârstnice;

Îmbunătățirea capacității organizaționale a D.G.A.S.P.C.

Obiective operaționale:

- Promovarea imaginii D.G.A.S.P.C.;
- Formarea și specializarea personalului – prin implementarea Proiectului „Eficiență, calitate, promptitudine în cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara” din cadrul Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative;
- Diversificarea și profesionalizarea serviciilor oferite ;

Oportunități și constrângeri în implementarea strategiei

A. Oportunități:

- Interesul Consiliului Județean Hunedoara pentru dezvoltarea de servicii sociale destinate copiilor și adulților în dificultate;
- Existența unei strategii naționale de dezvoltare a sistemului de asistență socială pentru copii și adulți;
- Experiența acumulată de personalul D.G.A.S.P.C. în promovarea și respectarea drepturilor copilului și ale adultului cu handicap;
- Existența cadrului legislativ comprehensiv, modern și armonizat standardelor europene în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului;
- Existența precizărilor clare în legislație privind responsabilizarea comunităților locale în luarea măsurilor pentru înființarea serviciilor sociale de proximitate pentru copii și familii;
- Existența organizațiilor neguvernamentale care sunt implicate în domeniu și profesionalismul acestora;
- Politica de restructurare a unităților de îngrijire și asistență de mare capacitate și dezvoltarea serviciilor comunitare alternative prin apelarea la fondurile post aderare, dar și prin implicarea autorităților locale;
- Identificarea unor resurse financiare prin intermediul colaborării cu ONG-urile din țară și străinătate;
- Implicarea societății civile în soluționarea problemelor sociale ale persoanelor cu handicap și a persoanelor vârstnice în dificultate;
- Încadrarea unui personal de specialitate în unitățile de asistență socială din județ;
- Existența Standardelor Minime Obligatorii pentru serviciile de prevenire a separării copilului de familie, pentru serviciile de protecție specială a copilului separate de părinți, precum și a Standardelor Minime de Calitate pentru serviciile oferite persoanelor adulte;
- Implicarea constantă a instituțiilor locale, pentru găsirea celor mai bune căi și instrumente de lucru care să asigure protecția reală a copiilor, a persoanelor vârstnice, a celor cu handicap, precum și promovarea drepturilor acestor categorii de persoane;
- Profesionalizarea dialogului dintre diverși furnizori de servicii și instituțiile centrale și locale implicate în domeniu;

B. Constrângeri:

În raport cu sistemul instituțional:

- Lipsa unui cadru legal pentru externalizarea serviciilor sociale;
- Rezistența la descentralizare a personalului din sistem;
- Lipsa unei experiențe în implicarea comunității, a mediului de afaceri și a cetățenilor în acțiuni sociale, de binefacere;
- Ritmul lent de reformă din alte sectoare de activitate complementare sistemului de protecție a copilului – educație, sănătate, administrație locală;

În raport cu resursele umane:

- Insuficienta acoperire a serviciilor sociale destinate copilului și adultului;
- Rezistența la schimbare a personalului preluat din vechile instituții de ocrotire și educare;
- Politicile actuale de guvernare în ceea ce privește modernizarea administrației publice;
- Insuficiența personalului de specialitate în elaborarea programelor de recuperare și reabilitare a persoanelor aflate în dificultate;
- Dificultatea accesului persoanelor cu handicap la un loc de muncă;
- Slaba implicare a mass-mediei pentru sensibilizarea opiniei publice, cu privire la imaginea persoanei aflate la nevoie;

În raport cu finanțarea:

- Lipsa unui sistem de finanțare permanent;
- Capacitatea restrânsă a consiliilor locale de a înființa și susține servicii la nivel local;
- Criza financiară (creșterea ratei somajului și implicit degradarea situației familiale duc la creșterea numărului beneficiarilor de servicii sociale);
- Existența standardelor de cost în serviciile specializate pentru protecția copilului și a adultului în dificultate care limitează bugetul instituției;

Evaluarea și monitorizarea strategiei

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1434/2004 , republicată cu modificările și completările ulterioare, privind atribuțiile și Regulamentul cadru de organizare și funcționare al D.G.A.S.P.C., aceasta evaluează și monitorizează implementarea Strategiei, în vederea atingerii obiectivelor operaționale propuse, în sensul de a crea și dezvolta un sistem de servicii sociale eficient și eficace.

În acest sens se vor elabora instrumente de monitorizare și evaluare a Planului Operațional de implementare a Strategiei județene pentru protecția și promovarea drepturilor copilului și asistența socială a persoanelor cu handicap 2011-2013.

Modalități de raportare:

- *Rapoarte periodice și anuale de activitate ale serviciilor D.G.A.S.P.C.*
- *Situații statistice lunare și trimestriale*
- *Materiale informative*
- *Licențiere și acreditare servicii*

Buget necesar pentru implementarea strategiei

Implementarea strategiei are următoarele surse de finanțare:

Bugetul județean (Consiliul Județean Hunedoara)

Fonduri pentru Mediu prin Pogramul privind instalarea sistemelor de încălzire

Fonduri prin Ministerul Muncii

Fondul Social European (Programul operațional dezvoltarea capacității administrative)

Fondurile externe: fonduri nerambursabile și fonduri rambursabile

Sponsorizări, donații, contribuții din partea persoanelor fizice și juridice din țară și din străinătate

Tipuri de costuri:

cheltuieli de personal

cheltuieli de investiții: dotare, construcții

cheltuieli de transport

cheltuieli de formare profesională

cheltuieli administrative

CUPRINS

Introducere	pag.2
Obiectivul general și principiile implementării strategiei	pag.3
Grupurile țintă ale Strategiei	pag.4
Instituțiile care participă la implementarea strategiei	pag.6
Contextul elaborării Strategiei	pag.9
Situația sistemului de protecție a copilului și adultului aflat în dificultate în județul Hunedoara	pag.10
Priorități județene	pag.24
Domenii principale de interes și obiective operaționale	pag.26
Rezultate așteptate	pag.27
Oportunități și constrângeri	pag.29
Evaluarea și monitorizarea Strategiei	pag.30
Bugetul necesar pentru implementarea Strategiei	pag.30